

въ сегашно време доказватъ на света, *какво може да извърше образование-то*. Първа-та — Пруссия, която едвамъ що са роди и като съ вълшебство са обърна на първостъпенна държава; друга-та — голема-та республика на съединени-те Штати.»

V.

Да престанемъ вече отъ мамливи-те надежди: всички-те качества, които желаемъ да видимъ въ общество-то, трябва да бждатъ приготвени отъ система-та на възпитание-то. Съ това само средство можемъ да придадемъ на бждъще-то поколение тия семена, които са развиватъ ако и полегка, но верно. Сегашна-та цивилизация и благосъстояние на шотландци-те водятъ начало-то си отъ правилно-то и разумно устроени-те имъ училища. Въ това отношение Шотландия показва забележителенъ примеръ на влияние-то за образование-то на народа. Лавлей (E. de Laveleye) описва по следуюция начинъ промена-та, произведена въ тоя народъ чрезъ възпитание-то: «Природа-та не е надарила съ блага-та си тоя народъ; земя-та въ Шотландия е безплодна и камениста; климатъ-тъ е до толкова студенъ и влаженъ, щото плодове-те не сж могли да дозреватъ, и овесъ-тъ е билъ единъ отъ най-главни-те домашни препитания; дивите, невежественни-те и суеверни-те горски племена постоянно правили междуособни войни, като живели съ грабежъ-тъ отъ мирни-те и трудолюбиви населения въ долини-те. Такавъ билъ шотландскиятъ народъ въ свърша-